

BUAB

Avrupa Birliği Uygulama ve
Araştırma Merkezi

BÜAB AVRUPA BİRLİĞİ BÜLTENİ

Sayı: 78 27 Aralık 2021- 2 Ocak 2022

Derleyenler: Ganim ARVAS, Pelin YÜCEL

1. AB, TEDARİK ZİNCİRİ KRİZİNE YENİ ÖNERİ SUNACAK

Avrupa Komisyonu, koronavirüs salgını nedeniyle daha önce tedarik zincirinde yaşanan krizlerin yeniden yaşanmasını önlemek için acil durum yetkisi talep etti. Salgın döneminde tedarik zincirinde yaşanan sıkıntıların temel sebebi AB ülkelerinin ‘kapanması’, ihracat yasakları ve dışsal nedenlerden kaynaklanan sorunlar olarak görülürken; Avrupa Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen tarafından AB Ortak Pazarı haklarından olan mal ve hizmetlerin serbest dolaşımı üzerine yaptığı açıklamada, Komisyonun acil durum yetkisi için çalışmalarına devam ettiğini belirtti. İç Pazardan Sorumlu Komiser Thierry Breton, acil durum yetkisi hakkındaki önerinin önümüzdeki baharda Komisyonun dikkatine sunulacağını belirterek; olası bir krizde arz güvenliğini sağlamak için alınacak önlemlerin, ihracat kontrolleri ve AB’nin şirketlerden üretim, stoklar ve tedarik zincirleri hakkında bilgi talep etme yetkisini kapsayacağını ifade etti.

Politico, 27 Aralık 2021

Politico, (27.12.2021) “EU seeks emergency powers on supply chains” Erişim adresi:
<https://www.politico.eu/article/eu-seeks-emergency-powers-on-supply-chains/>

Derleyen: Ganim ARVAS

2. AB’NİN “ORMANSIZLAŞTIRMA” POLİTİKASI ELEŞTİRİLİYOR

Geçtiğimiz haftalarda COP26 İklim Zirvesinde “ormansızlaştırmayı” 2030 yılına kadar sona erdirmek adına verilen uluslararası bir taahhüt çerçevesindeki öneriyi hayata geçiren Avrupa Komisyonu, orman bölgelerini yok eden ülkelere soya, sığır eti, palmiye yağı, kakao, kahve ve ahşap ürünlerini ithal etmeyi yasakladı. Ancak AB’nin bu hamlesi bazı otoritelerce, “gerçek dışı” olarak nitelendirildi. Güneydoğu Asyalı çevreci aktivistler, ithalat yasaklı olan

ülkelerin dolaylı bir şekilde AB ülkelerine yasaklı ürünlerini ihraç edilebildiğini belirtti. Aktivistler, özellikle Endonezya menşeli palmye yağı gibi ürünlerin Çin'e ve oradan da AB ülkelerine ihraç edildiğini ve bu trafiğin takip altına alınmadığını da savundu.

Express, 27 Aralık 2021

Express, (27.12.2021) "New EU laws are putting 'lives at risk' - Bloc attacked over 'unrealistic' plans", Erişim adresi: <https://www.express.co.uk/news/world/1541584/eu-news-green-rules-deforestation-Indonesia-china-palm-oil>

Derleyen: Ganim ARVAS

3. AVRUPA KOMİSYONU: İSVİÇRE'YLE İLİŞKİLER SEKTEYE UĞRAYABİLİR

Avrupa Komisyonu Başkan Yardımcısı Maroš Šefčovič, İsviçre ile AB arasındaki ikili anlaşmaların yerine geçecek olan ve bu ülkenin AB kuralları çerçevesinde Tek Pazara geçişini sağlaması öngörülen yeni anlaşmayla ilgili görüşmelerini değerlendirdi. Šefčovič, Der Spiegel dergisine verdiği demeçte, iki taraf arasındaki müzakerelerden bir sonuç alınamaması durumunda, mevcut ikili anlaşmaların da zamanla geçerliliğini yitireceğini ve ilişkilerin olumsuz etkileneceğini ifade etti. Başkan Yardımcısı ayrıca, İsviçre'nin AB ile eşit şartlarda bir anlaşmaya varmaya istekli olup olmadığı konusunda bir karara varması gerektiğini belirtti.

İsviçre ile en büyük ticari ortağı AB arasında yürütülmekte olan müzakereler, İsviçre'nin yeni anlaşma yapılması halinde AB lehine bazı ayrıcalıklar oluşacağını iddia etmesinin ardından geçtiğimiz Mayıs ayında tıkanmıştı.

Euractiv, 28 Aralık 2021

Euractiv&Reuters (28.12.2021) "Swiss-EU relationship could fall apart if talks fail, EU's Sefcovic says", Erişim adresi: <https://www.euractiv.com/section/global-europe/news/swiss-eu-relationship-could-fall-apart-if-talks-fail-eus-sefcovic-says/>

Derleyen: Pelin YÜCEL

4. ROMANYA VE POLONYA'DA AB HUKUKU ÜZERİNE TARTIŞMALAR DEVAM EDİYOR

Romanya Anayasa Mahkemesi, Avrupa Birliği Adalet Divanı (ABAD) kararlarının iç hukuk üzerinde üstünlüğü olmadığı kararını verdi. Geçtiğimiz Ekim ayında benzer bir kararı Polonya Anayasa Mahkemesi, Avrupa Birliği Antlaşmalarının bazı bölümlerinin Polonya anayasasıyla uyumlu olmadığına karar vermişti. Gelişmeler karşısında tepkisini dile getiren Avrupa Parlamentosu Üyesi Sophie in 't Veld, "tam bir hukuk devleti krizi var" açıklamasında bulundu. in 't Veld, "AB üyesi ülkeler AB hukukunu ve ABAD'ın yetkisini kabul etmedikleri takdirde; AB fiilen dağılacaktır" ifadelerini kullanarak, "(bu konu) gündemin ilk sıralarında yer almalı" dedi ve AB Zirvesi Başkanı Charles Michel'e bu konuda uyarıda bulundu.

Express, 28 Aralık 2021

Express, (28.12.2021) “‘EU disintegrating!’ Brussels hit as another country rejects supremacy of bloc’s laws”, Erişim adresi: <https://www.express.co.uk/news/world/1541941/eu-news-romania-constitutional-court-ecj-poland-polexit>

Derleyen: Ganim ARVAS

5. RUSYA: KUZEY AKIM 2 GEREKLİ ONAYI ALACAK

Rusya Başbakan Yardımcısı Alexander Novak, Baltık Denizi üzerinden Rusya ile Almanya arasında -Ukrayna’yı devre dışı bırakarak- bağlantı kuran Kuzey Akım 2 boru hattının onay olarak planlanan şekilde hayata geçeceğine inandıklarını ve bunun dışında bir alternatifin söz konusu olmadığını ifade etti. Geçtiğimiz Eylül ayında tamamlanan boru hattı, halihazırda Berlin ile Brüksel’den onay beklediği için henüz faaliyete geçmedi ve 2022’nin ortasına kadar da onay sürecinin tamamlanması beklenmiyor.

Batı ile Rusya arasında Ukrayna nedeniyle gerilimin tırmandığı son dönemde, Almanya’da göreve yeni başlayan hükümetten, Rusya’nın Ukrayna’ya yönelik olası bir işgali durumunda -ekonomik yaptırımların bir parçası olarak- Kuzey Akım 2 boru hattının kullanılmaması seçeneğinin uygulanabileceği yönünde açıklamalar geldi.

Euractiv, 29 Aralık 2021

Euractiv (29.12.2021) “Russia says failure to certify Nord Stream 2 is not an option”, Erişim adresi: <https://www.euractiv.com/section/global-europe/news/russia-says-failure-to-certify-nord-stream-2-is-not-an-option/>

Derleyen: Pelin YÜCEL

6. POLONYA İLE AB ARASINDAKİ GERİLİM DEVAM EDİYOR

Polonya ile Avrupa Birliği arasında, hukukun üstünlüğü konusunda uzun süredir devam eden tartışmaya son olarak, ülkedeki linyit madeni sahasının genişletilmesi krizi eklendi. Eylül ayında Adalet Divanı, Polonya’nın Turów maden sahasını çevre kurallarını ihlal edecek şekilde genişlettiğine hükmetmiş ve tartışmalı madenin kapatılmaması durumunda bu ülkenin günlük olarak 500.000 avro ödemesi gerektiğine karar vermişti. Tartışmaya Çek Cumhuriyeti de dahil olurken, Polonya’nın Çek sınırına yakın bölgede bulunan maden sahasını genişletmesine karşı çıkıyor. Polonya Başbakanı Mateusz Morawiecki ise madenin kapatılması gibi bir durumun söz konusu olmayacağını belirtti. Kömür ve linyit madeni sahaları Polonya’nın enerji arzında önemli bir yere sahip; ancak ülke bir yandan AB’nin fosil yakıtlara olan bağımlılığını azaltması yönünde baskısına maruz kalırken, diğer yandan Turów madeni nedeniyle Adalet Divanının kestiği ceza 50 milyon avroyu aşmış durumda.

Politico, 29 Aralık 2021

Wojciech Kosc (29.12.2021) “Poland digs in over mine spat with EU”, Erişim adresi: <https://www.politico.eu/article/poland-digs-in-over-mine-spat-with-eu/>

Derleyen: Pelin YÜCEL

7. AB, ŞİLİ’DEKİ YENİ HÜKÜMET ADAYINA TİCARET ANLAŞMASI İÇİN ÇAĞRIDA BULUNDU

Şili’de sol görüşlü koalisyonun seçimleri kazanarak yeni hükümeti kurma rolünü üstlenmesinin ardından AB; müzakerelerini bir önceki hükümetle gerçekleştirdikleri ticaret anlaşmasının onaylanması çağırısında bulundu. AB adına ticaret anlaşmasının müzakerelerini yürüten Ticaretten Sorumlu Komiser Valdis Dombrovskis, Şili’deki yeni hükümetin anlaşmayı onaylayacağını umduğunu belirtti. Komiser; Anlaşmanın her iki taraf için de iyi olduğunu ve özellikle stratejik açıdan AB’nin pil üretim kapasitesini artıracak lityuma daha fazla erişim sağlayacağını da sözlerine ekledi.

Financial Times, 29 Aralık 2021

Financial Times, (29.12.2021) “Brussels urges Chile’s incoming president to endorse EU trade deal”, Erişim adresi: <https://www.ft.com/content/4361989c-88c4-4246-8e7a-040488ef2bf7>

Derleyen: Ganim ARVAS

8. BORRELL, ABD VE RUSYA’NIN UKRAYNA KRİZİNİN ÇÖZÜM SÜRECİNE AB’Yİ DE DAHİL ETMESİNİ İSTİYOR

Avrupa Birliği Dışişleri ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Josep Borrell, Ukrayna’daki gelişmelerle ilgili olarak Ocak ayında ABD ve Rusya arasında gerçekleştirilecek müzakerelerde AB’nin de bulunması gerektiğini açıkladı. Borrell, tüm Avrupa Kıtasının geleceğini kapsayan müzakerelerin sadece iki devlet arasında yapılmasının mümkün olmadığını belirterek; “Avrupa güvenliği bizim güvenliğimizdir” dedi. Ayrıca, Rusya’nın ilk defa yazılı bir şekilde taleplerini masaya getirdiğini söyleyen Borrell, Moskova’nın adeta “kazanan taraf” gibi davrandığını ve taleplerinin kabul edilemez olduğunu söyledi. Ayrıca Borrell, bir ülkenin toprak bütünlüğü ve egemen bir devletin diğer ülkelerle ya da ittifaklarla kendi iş birliğine karar verme hakkının tartışılmaz olduğunu altını çizdi.

Politico, 29 Aralık 2021

Politico, (29.12.2021) “Borrell: ‘EU must be involved’ in US-Russia talks on Ukraine”, Erişim adresi: <https://www.politico.eu/article/eu-josep-borrell-us-russia-talks-ukraine-nato/>

Derleyen: Ganim ARVAS

9. FRANSA TRANSİT GEÇİŞ YASAĞINI ASKIYA ALDI

Fransa, AB ülkelerinde ikamet eden Birleşik Krallık vatandaşlarının evlerine ulaşmak için Fransa üzerinden seyahat etmelerini engelleyen kararı askıya aldı. Geçen hafta koronavirüs kısıtlamaları kapsamında Fransa, AB'nin diğer ülkelerinde ikamet eden Birleşik Krallık vatandaşlarının Fransa üzerinden transit geçişini engelleme kararı almıştı. Fakat karar, Fransa'da ikamet eden Birleşik Krallık vatandaşlarını kapsamıyordu. Bu durum ise kafa karışıklığına neden oldu. Gelişmeler üzerine Fransa hükümeti kararı askıya aldı ve sınır yetkililerinin Noel için Birleşik Krallık'a dönenlere hoşgörü göstereceğini söyledi.

The Guardian, 30 Aralık 2021

The Guardian, (30.12.2021) "France suspends rule denying British residents of other EU countries transit", Erişim adresi: <https://www.theguardian.com/world/2021/dec/30/french-border-officials-in-uk-turn-back-british-residents-of-other-eu-countries>

Derleyen: Ganim ARVAS

10. ÇİN'DEN AB'YE "BİLİŞSEL BÖLÜNME" ELEŞTİRİSİ

Çin Dışişleri Bakanı Wang Yi, AB'nin Çin'e yönelik politikasında "bilişsel bölünme" yaşadığını ifade ederek; Birliğin Çin'i bir yandan stratejik bir ortak, diğer yandan kendisine karşıt olarak gördüğünü söyledi. Bunun anlaşılması zor bir durum olduğunu belirten Yi, AB ile Çin arasında imzalanması öngörülen yatırım anlaşmasının Avrupa Parlamentosu tarafından onay sürecinin durdurulmasının, Avrupa halklarının çıkarlarına zarar vereceğini sözlerine ekledi.

Çin ile AB arasındaki ilişkilerde özellikle 2021 yılında önemli gerilimler meydana gelmişti. AB'nin, Çin'in Doğu ve Güney Çin Denizi'ndeki faaliyetleri, insan hakları ihlalleri gibi meseleleri gerekçe göstermesiyle başlayan ve Tayvan'ın statüsüyle ilgili Litvanya ile Çin arasında devam eden tartışmalar ve karşılıklı yaptırımlar ilişkilerin gerginleşmesine neden oldu. Bu arada geçtiğimiz günlerde, AB ve ABD'li yetkililerden, her iki müttefikin Çin'e yönelik olarak giderek benzeşen bir yaklaşım içinde olduğu açıklaması gelmişti.

Reuters, 30 Aralık 2021

Reuters (30.12.2021), "EU has "cognitive split" in its China policy - senior Chinese diplomat", Erişim adresi: <https://www.reuters.com/world/china/eu-has-cognitive-split-its-china-policy-senior-chinese-diplomat-2021-12-30/>

Derleyen: Pelin YÜCEL

11. AB İLE BİRLEŞİK KRALLIK ARASINDA GÜVEN BUNALIMI

Avrupa Komisyonu Başkan Yardımcısı Maroš Šefčovič, Birleşik Krallık'ın Brexit'in bir parçası olan Kuzey İrlanda Protokolü üzerinden, AB ile arasında bir güven krizi yarattığını söyledi. Der Spiegel internet sitesine açıklamalarda bulunan Šefčovič, söz konusu protokolün

iki taraf arasında varılan anlaşmanın temelini oluşturduğunu belirterek, Birleşik Krallık'tan yapılan Kuzey İrlanda Protokolü'nün 16. maddesini canlandırma yönündeki açıklamaların karşılıklı güveni sarstığını ifade etti. Ancak bir uzlaşma yolu bulunabileceğine inandığını da sözlerine ekledi.

Independent, 30 Aralık 2021

Geraldine Scott (30.12.2021), "Trust broken with the EU in row over Northern Ireland Protocol – Sefcovic", Erişim adresi: <https://www.independent.co.uk/news/uk/liz-truss-northern-ireland-der-spiegel-trust-europe-b1984335.html>

Derleyen: Pelin YÜCEL

12. AB DÖNEM BAŞKANLIĞI SLOVENYA'DAN FRANSA'YA GEÇTİ

Fransa 2022 yılının ilk altı aylık döneminde AB dönem başkanlığını yürütecek. Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron, Fransa'nın AB dönem başkanlığı hedefini "kendi sınırları içinde iş birliği yapan bir Avrupa'dan küresel bir güçlü Avrupa'ya" geçiş olarak özetledi. Macron'a göre bu hedef Avrupa'nın tam bağımsızlığını, yaptığı seçimlerde özgür olmasını ve kendi kaderinin belirleyicisi olmayı da kapsıyor.

Fransa'nın ilk altı ay boyunca yürüteceği AB dönem başkanlığı sırasında, ülkede Nisan ayında cumhurbaşkanlığı seçimleri de gerçekleştirilecek.

Euronews, 30 Aralık 2021

Gregoire Lory & Aïda Sanchez Alonso (30.12.2021), "France to take on EU's rotating presidency", Erişim adresi: <https://www.euronews.com/2021/12/29/france-gets-on-with-the-eu-presidency>

Derleyen: Pelin YÜCEL

13. ALMANYA'DAN FRANSA'YA DESTEK AÇIKLAMASI

Almanya Dışişleri Bakanı Annalena Baerbock, AFP kanalına yaptığı açıklamada, Fransa'yı dönem başkanlığında, AB'yi daha etkili bir dünya gücü yapma hedefi yolunda ülkesinin destekleyeceğini ifade etti. İki ülkenin Avrupa'da en yakın dostlar olarak, daha egemen ve birleşik bir Avrupa'yı meydana getirmede özel bir sorumluluk taşıdıklarını kaydeden Baerbock, Almanya ile Fransa'nın aynı vizyonu paylaştığını dile getirdi.

Almanya'da göreve başlayan koalisyon hükümeti, ABD, Rusya ve Çin gibi büyük güçler arasındaki rekabetten etkilenen AB'nin "stratejik egemenliğinin" arttırılması gerektiğini ifade ederken, Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron da uzun bir süredir daha güçlü bir Avrupa söyleminde bulunuyor.

France 24, 31 Aralık 2021

France 24& AFP (31.12.2021), “Germany backs France for ‘more sovereign’ Europe as Paris set for turn at EU presidency”, Erişim adresi: <https://www.france24.com/en/europe/20211231-germany-backs-france-for-more-sovereign-europe-as-paris-set-for-turn-at-eu-presidency>

Derleyen: Pelin YÜCEL

14. İRLANDACA, AB’NİN ÇALIşMA DİLLERİ ARASINA GİRDİ

2007 yılında çalışma dili statüsü kazanan ancak çeviri personeli sayısının ve teknik imkânların yetersizliği nedeniyle tam olarak uygulanma olanağı bulamayan Kelt kökenli İrlandaca, 2022’den itibaren tüm AB kurumlarında kullanılacak ve tüm yazışmalar bu dile de çevrilecek. İrlanda Cumhurbaşkanı Higgins ile Avrupa İşleri Bakanı Byrne, AB’nin çalışma dili kapsamına alınan dilin, ulusun kimliğini yansıtmayı ve canlılığını koruması açısından büyük önem taşıdığını vurguladı. Söz konusu dil yaklaşık beş milyon nüfusa sahip ülkede halkın üçte biri tarafından kullanılıyor.

AB’de 23 farklı dil daha çalışma dili olarak kullanılıyor.

Deutsche Welle, 1 Ocak 2022

Deutsche Welle (01.01.2022), “Brussels gives Irish an upgrade to full EU working language”, Erişim adresi: <https://www.dw.com/en/brussels-gives-irish-an-upgrade-to-full-eu-working-language/a-60306645>

Derleyen: Pelin YÜCEL

15. AB KOMİSYONU NÜKLEER ENERJİ VE DOĞAL GAZ ENERJİSİNİN “YEşİL ENERJİ” OLARAK TANIMLANMASI TEKLİFİNDE BULUNUYOR

AB nükleer enerjiyi ve doğal gaz enerjisini sürdürülebilir yeşil enerji kaynakları olarak sınıflandırmayı planlıyor. AB Komisyonu Cumartesi günü bir taslak önerisini AB üyesi ülkelere gönderdi. Öneriye göre, en yüksek standartlara sahip nükleer ve doğal gaz santralleri yeşil enerji kapsamında kabul edilecek. Bu santrallerin yeşil enerji kapsamında sayılabilmesi için nükleer santrallerin en güncel teknolojik standartlara sahip olması, radyoaktif atık yönetimi ve imhası için uygun önlemlerle birlikte 2045 yılından önce inşaat ruhsatı alması şartları aranacak. Doğal gaz santrallerinde ise kilovat-saat enerji başına salınan 270 gram karbondioksit değerlerinin altında emisyon üreten, daha kirletici bir fosil yakıt santralini yerini alan ve 2030 yılı sonuna kadar inşaat ruhsatı alma şartlarını karşılayan santraller yeşil enerji kapsamında kabul edilecek. AB Komisyonu, kömür gibi daha zararlı kaynakların aşamalı olarak kaldırılmasını hızlandıracak; daha düşük karbonlu, daha yeşil bir enerjiye doğru geçilmesi sağlayacak önerinin bu amaçları taşıdığını belirtti.

Fakat hızlı bir şekilde tepkilere neden olan öneri taslağı, Avrupa Parlamentosundaki Yeşiller grubunun da dahil olduğu çeşitli çevreci grupların eleştirilerine hedef oldu. AB üyesi ülkeler ise hangi enerjinin gerçekten sürdürülebilir olduğu konusunda ayrı görüşlere sahip. Avusturya, Almanya ve Lüksemburg gibi ülkeler nükleer enerjiye karşı çıkarken, enerjisinin

yüzde 70'ini bu kaynaklardan sağlayan Fransa, Çek Cumhuriyeti ve Finlandiya gibi ülkeler nükleer enerjiyi önemli görüyor. AB üyesi ülkelerin taslağa tepki vermek için 12 Ocak'a kadar süreleri bulunuyor. Çoğunluk öneriyi desteklerse 2023'ten itibaren yürürlüğe girecek. Fakat AB ülkeleri ve Avrupa Parlamentosu öneriyi veto etme yetkisini elinde bulunduruyor.

Reuters, 1 Ocak 2022

Deutsche Welle, 1 Ocak 2022

Reuters, (01.01.2022) "EU drafts plan to label gas and nuclear investments as green", Erişim adresi: <https://www.reuters.com/markets/commodities/eu-drafts-plan-label-gas-nuclear-investments-green-2022-01-01/>

Deutsche Welle, (01.01.2022) "EU proposes labeling gas and nuclear energy as climate friendly", Erişim adresi: <https://www.dw.com/en/eu-proposes-labeling-gas-and-nuclear-energy-as-climate-friendly/a-60308833>

Derleyen: Ganim ARVAS

16. FRANSA'DA BAYRAK KRİZİ

AB dönem başkanlığını devralan Fransa'da başkent Paris'in simge yapılarından Zafer Takında asılı bulunan Fransız bayrağının indirilip yerine AB bayrağının asılması tartışmalara neden oldu. Aşırı sağ politikacı ve Nisan ayındaki cumhurbaşkanlığı seçimlerinde, mevcut Başkan Macron'a karşı yarışacak olan Marine Le Pen, AB bayrağının derhal indirilmesini istedi. Le Pen, milli değerleri yansıtan böyle önemli bir yapıya Fransız bayrağı olmadan AB bayrağı asılmasını, ulusun kimliğine gerçek bir saldırı olarak niteleyerek, Macron'un kişisel hırsları için görevine ihanet ettiğini ve ulusun tarihini aşağıladığını iddia etti. AB bayrağının indirilmemesi halinde, Danıştay'a başvuracağını sözlerine ekleyen Le Pen'e, aşırı sağ kanadın bir başka temsilcisi Eric Zemmour'dan da destek geldi.

12 yıldızlı AB sembolü Paris'te Eyfel Kulesi, Louvre ve Notre-Dame Katedrali gibi diğer tarihi ve kültürel yapılar ile hükümet binalarına da yansıtılırken, Avrupa İşleri Bakanı Clement Beaune, AB bayrağının sergilenmesinin geçici olduğunu belirterek tartışmayı yatıştırmaya çalıştı.

Express, 2 Ocak 2022

Oli Smith (02.01.2022), "Take it down!' Macron sparks outrage after EU symbol replaces French flag over war grave", Erişim adresi: <https://www.express.co.uk/news/world/1543663/Emmanuel-Macron-news-European-Union-flag-France-Marine-Le-Pen-latest-updates-vn>

Derleyen: Pelin YÜCEL